

**ZEKER!
ZIEN!**
Onze toponderzoekers op het Festival van de Abonnee (zie pag. 22)

B

BROEDERMOORD, KINDERMOORD TOT zelfs kannibalisme van soortgenoten, daar hebben we het moeilijk mee. Volgens onze ethische moraal is dit not done. Maar dieren doden elkaar als hen dat voordeel oplevert in functie van de evolutie; als dat geen mooi excuus is! Alles wat de grootste overlevingskansen biedt, de beste vooruitzichten op reproductie, is geoorloofd in de dierenwereld.

Wie moordt er? Broers en zussen gaan de concurrentiestrijd aan. Bij uilen, zeearenden en nog andere roofvogels liggen er in één nest meestal meerdere eieren die niet op hetzelfde moment gelegd zijn en dus niet tegelijkertijd uitkomen. Eén kuiken is altijd groter en sterker dan de anderen. Dit heeft de meeste kansen om te overleven. Als dit sterke jong honger heeft en de ouders bieden te weinig eten aan, dan zijn er zwakkere broers of zussen beschikbaar. Hij peuzelt ze gewoon op, de sterkste overleeft. In de ZOO krijgen roofvogels extra eten als er jongen zijn om deze broedermoord te vermijden.

Verpleegsterhaaien zijn nog erger. Ze doen aan prenataal kannibalisme. De embryo's jagen al op elkaar in de baarmoeder zodat er maar één jong overblijft. Jonge bidsprinkhanen, net uit het ei, eten elkaar op. Ook niet-verwante soortgenoten knabbelen van elkaar. Springspinnen eten andere spinnen. Vissen zien het onderscheid met voedsel niet. Er beweegt iets voor hun bek en hap, bye bye babyvis.

Ook partners komen op elkaars bord te liggen. De mannetjes van de wolfsspinnaren paren met de jongste vrouwen voor het beste nageslacht en eten de oudere dames met avances op. Bidsprinkhaanvrouwen peuzelen na de paring hun metgezel op. Zie het als een investering

van de man in zijn nakomelingen. Hij zorgt voor de beste start en serveert het vrouwtje een eiwitrijk maal, namelijk zichzelf.

En dan de categorie waar wij het meeste moeite mee hebben: kindermoord of infanticide, vooral bij zoogdieren. Wie doodt er nu zulke aaijbare jongen? En zelfs zijn eigen kroost? Het antwoord is simpel. Als de man moordt, dan is dat meestal uit genetische overwegingen. Hij wil zich voortplanten en liefst zo vaak mogelijk, zodat zijn genen worden doorgegeven. Al wat van een ander is, gaat eraan. Een mannetjesleeuw doodt andermans kroost als hij daarmee meer kans heeft op eigen jongen. Neemt een gorillaman de leiding van een groep over, dan vermoordt hij alle jongen die borstvoeding krijgen want dat werkt als anticonceptie bij de gorillavrouw.

Maar als de vrouw moordt (bij dieren met langere ouderzorg), dan eet ze meestal haar eigen jongen op. Ze maakt de investeringsbalans: zijn de omstandigheden niet goed en heeft deze worp weinig kans om te overleven, dan is het beter om energie te investeren in een nieuwe zwangerschap die dan hopelijk onder een beter gesternte wordt geboren. Carnivoren eten hun slachtoffers met huid en haar op. Op die manier recyclen ze hun eigen grondstoffen om zo weer aan te sterken. Niets gaat verloren in de natuur. Slim, toch? ○

WEETJE
Wist je dat menselijk medeleven is ontstaan uit ouderzorg? Om veel tijd (18 jaar of langer) en energie (de prijs van één huis per kind) te willen investeren in nakomelingen schiep de natuur empathie. Daar hebben wij gelukkig een hoop van.

Babymoord en andere gruwel

Dieren moorden. Ik hoor je denken: ze moeten eten, toch? Inderdaad, in de voedselpiramide worden kleinere soorten verorberd door grotere. Zo is nu eenmaal het leven, vinden we. Maar als dieren soortgenoten vermoorden, gaan we gruwen. Wat akelig!

Planckendaal